

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 24 / 2016 • nr. 2 • april - mei - juni 2016 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Grote Steenweg 91, 2600 Berchem

PRAKTIJKTESTEN TEGEN DISCRIMINATIE

Na de geslaagde Meedenk-dag van 4 juni werkt Hand in Hand verder aan een nieuwe gemeentelijke campagne over racisme en historisch gegroeide machtsverhoudingen (zie verder). Begin oktober plannen we een startdag.

Tegelijk krijgt de campagne #praktijktesten een nieuwe impuls in het Brusselse gewest. Net tijdens de eindredactie van dit nummer komt er politiek beweging in het Brussels Parlement. Zal het Brussels Gewest als eerste gewest praktijktesten invoeren om de etnische discriminatie op de Brusselse arbeidsmarkt aan te pakken? Lees het vervolg op onze website www.anti-racisme.be en/of schrijf je daar in op ons e-zine.

Hieronder leest u meer over beide campagnes.

Hand in Hand wenst u een aangename zomer!

MEEDENK-DAG 4 JUNI

Op onze Meedenk-dag van 4 juni in Berchem hebben een 30-tal vrijwilligers volop mee gediscussieerd over de visieteksten voor een nieuwe gemeentelijke campagne over het (meestal onbewuste) structureel racisme in onze samenleving. Filosoof Bleri Leshi gaf er een inspirerende inleiding.

WAAROVER GAAT HET?

Onder het duidelijk herkenbare en meetbare racisme zit er nog een laag van onbewuste vooroordelen en negatieve houdingen tegenover mensen met een migratie-achtergrond.

Dit soort vooroordelen zijn voor een deel universeel maar worden in het Westen al eeuwenlang versterkt door bepaalde historische ontwikkelingen. Kolonialisme en imperialisme leidden tot een Europese dominantie van de hele wereld en dit ging gepaard met een (pseudo)-wetenschappelijke theorie over de verschillen tussen de (zogenaamde) rassen. Dit vergoelijkte het kolonialisme en leidde tot een uitgesproken maar meestal onbewust superioriteitsgevoel. Vanuit een "manifest destiny" werden zo gezegd in het belang van de onderdrukten zelf hele continenten gekoloniseerd en leeggeroofd. In zekere zin werd ook de toenmalige Belgische bevolking door dit denken "gekoloniseerd", via propaganda en opvoeding.

WHITE PRIVILEGE

Naast dit historische element speelt er nog een tweede factor die ingebakken zit in de structuren van onze samenleving. Leden van de autochtone, dominante groep beschikken over een aantal kansen en voordelen, net omdat ze tot die groep behoren. Ze gaan makkelijker naar de "goede" scholen, ze hebben makkelijker de juiste contacten om werk te vinden, ze worden niet gehinderd door vooroordelen of discriminatie omdat ze behoren tot de groep van mensen met een migratie-achtergrond.

Gelijkaardige processen spelen ook tussen bv. kinderen van hoog- en laaggeschoolden, maar worden extra versterkt door het verschil in etnische afkomst. Als gevolg hiervan hebben leden van de dominante, autochtone groep verhoudingsgewijs meer macht dan mensen met een migratie-achtergrond. Het effect van dit soort structurele machtsverhoudingen die nog steeds in het voordeel van de "autochtonen" spelen, noemt men ook "white privilege".

Dit "white privilege", een bevoordeelde positie in de samenleving gewoon omdat men tot de dominante groep behoort, is uiteraard geen bewuste individuele beslissing maar een gevolg van de

huidige maatschappelijke machtsverhoudingen. Bij de meeste mensen is er op dit vlak dan ook een blinde vlek, men is zich van geen kwaad bewust. Mensen met een migratieachtergrond herkennen dit echter als discriminatie en racisme en ervaren dit vaak als een (vaak onbewust) superioriteitsgevoel van de dominante groep.

Omgekeerd zijn leden van de dominante groep makkelijker overtuigd door een discours dat de klemtoon legt op de individuele verantwoordelijkheid om zijn of haar "kansen te grijpen". De structurele obstakels voor mensen met een migratieachtergrond worden hierbij gemakshalve over het hoofd gezien.

Beide processen versterken elkaar. Het racisme dat haar wortels heeft in het kolonialisme, zorgt voor een ideologische onderbouw van dit "white privilege". Omgekeerd geven de bestaande machtsstructuren ook voeding aan dit racisme, omdat het lijkt alsof het "aan de mensen zelf ligt, als ze blijkbaar hun kansen niet grijpen" ("ze willen het niet", of "ze kunnen het niet").

"WHITE" IS NIET BLANK

Opgelet, "white" mag hierbij niet begrepen worden als een bepaalde huidskleur of een bepaald pigment. Historisch heeft het daar wel mee te maken maar op dit moment is "white" een socio-culturele constructie die wijst naar een bepaalde dominante groep in een samenleving. Zo kunnen ook gekleurde mensen tot de dominante groep behoren en omgekeerd kunnen "blanken" uit bv. Oezbekistan uitgesloten zijn van het "white privilege" in België.

DEKOLONISATIE VAN DE GEEST

Er gaan steeds meer stemmen op om deze denkwijze (superioriteitsgevoel) én deze machtsverhoudingen ("white privilege") om te keren via een proces van zogenaamde "dekolonisatie van de geest". Het gaat er hier niet om "schuldigen" aan te wijzen maar om de geesten van iedereen "vrij" te maken én de bestaande machtsstructuren te veranderen. Zolang er blinde vlekken zijn, is het immers bijzonder moeilijk om te werken aan structurele veranderingen en een meer rechtvaardige samenleving voor iedereen.

In een gemeentelijke campagne wil Hand in Hand het bewustzijn hierover vergroten en al concrete stapjes tot verandering zetten. We willen hierbij niet zozeer naar het koloniale verleden "an sich" kijken maar naar de gevolgen voor de huidige machtsverhoudingen. Het niet bewust zijn van het eigen "white privilege" is op dit moment vermoedelijk de grootste blinde vlek bij de dominante

groep. De campagne streeft uiteindelijk naar een betere toekomst voor alle inwoners, die volop rekening houdt met de verschillende perspectieven van burgers met diverse achtergronden en geschiedenissen.

STARTDAG OKTOBER

Begin oktober voorzien we - als vervolg op deze Meedenk-dag - een startdag waarop we onze concrete plannen voor deze gemeentelijke campagne uit de doeken zullen doen op het terrein van onderwijs, bibliotheken, tradities en beeldvorming van steden en gemeenten. Iedereen die wil meedenken en meewerken is welkom. Wie dit ook al vroeger wil doen, geeft best een seintje aan het secretariaat. Uw medewerking wordt zeer op prijs gesteld.

De startdag gaat vermoedelijk door in Brussel op zaterdagvoormiddag 8 of 15 oktober. Weldra meer info op www.anti-racisme.be.

CAMPAGNE PRAKTIJKTESTEN

Blijvende etnische discriminatie op de arbeidsmarkt

Het tweede rapport van de 'Socio-economische Monitoring' (2015) is, net als het eerste in 2013, een samenwerking tussen Unia, de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en het Rijksregister. Deze monitoring is een foto van de hele werkende bevolking tussen 18 en 60 jaar, in functie van origine.

De resultaten tonen een gemengd beeld van de arbeidsmarktpositie van mensen van vreemde origine. Hun werkgelegenheidsgraad is tussen 2008 en 2012 gestegen, maar meer dan voordien zijn ze oververtegenwoordigd in sectoren waar het werk slechter betaald en onzeker is. Bijna 1 op de 2 heeft een laagbetaalde baan, vaak in sectoren met onregelmatige werktijden en fysiek zwaar werk. 1 op de 3 werkt deeltijds. Mensen uit Oost-Europa zagen hun werkgelegenheidsgraad met maar liefst 5% stijgen; de situatie van mensen uit Sub-Sahara-Afrika en uit het Nabije en Midden-Oosten op de arbeidsmarkt is alarmerend: hun werkgelegenheidsgraad behoort tot de laagste en hun werkloosheidsgraad is toegenomen tussen 2008 en 2012. Vrouwen van vreemde origine zijn vaker aan de slag op de arbeidsmarkt: in 2008 bedroeg het verschil in het aandeel van mannen en vrouwen nog 14%, vandaag is dat iets meer dan 10%. Toch blijft de achterstand van vrouwen van vreemde origine op de arbeidsmarkt een hardnekkig fenomeen.

Unia stelt vast dat de achterstand op de arbeidsmarkt deels verklaard wordt door factoren die niets met werk te maken hebben, zoals de ongelijke onderwijskansen of het tekort aan plaatsen in kinderopvang. Daarnaast blijven directe en indirecte discriminatie de kansen van mensen van vreemde origine op de arbeidsmarkt beperken.

Bron: jaarverslag UNIA 2015 (juni 2016).

Hoorzittingen in het Brussels Parlement

Het platform Praktijktesten Nu en Mrax vroeg op 22 juni, op een persconferentie in aanwezigheid van Brusselse parlementsleden van verschillende partijen, om hoorzittingen te organiseren in het Brussels parlement over de invoering van praktijktesten. Praktijktesten Nu bestaat uit het Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Antwerpen stad en provincie, Hand in Hand, Uit de Marge, Kif Kif, Ella, De Vlaamse Jeugdtraan en het Vlaams Huurdersplatform.

In januari 2016 solliciteerde een jonge vrouw in Brussel voor een job als leerkracht. Haar sollicitatie werd niet weerhouden. Slechts nadat ze haar naam verwesterd had, kreeg ze een positief antwoord. Eens te meer een voorbeeld van discriminatie bij aanwerving die reëel is, zowel in het Brussels Gewest als in de rest van België.

Studies hebben dit fenomeen al nauwkeurig in kaart gebracht. Jammer genoeg toonden de ingezette middelen om discriminatie tegen te gaan, hun limieten. Onze wetgeving tegen discriminatie is perfect... althans in theorie. Op het terrein is discriminatie bewijzen heel moeilijk.

Unia (het voormalig Interfederaal Centrum voor Gelijkheid van Kansen) beveelt de verschillende inspecties aan om vergelijkende tests uit te voeren om op een proactieve en systematische manier discriminaties vast te stellen.

Stilaan groeit de consensus over de noodzaak om praktijktesten in te voeren om discriminatie te kunnen bewijzen en sanctioneren, en in het bijzonder op de arbeidsmarkt. De Commissie Werkgelegenheid van het Brussels parlement bespreekt donderdagnamiddag 23 juni een resolutie in verband met dit thema (na de eindredactie van deze Campagnebrief).

Vormingen over praktijktesten

Op verschillende plaatsen in Vlaanderen geven de partners van #praktijktestennu vormingen over de campagne. Marius Dekeyser van Hand in Hand beet de spits af op 21 juni in Turnhout, op een bijeenkomst georganiseerd door de lokale vereniging SoliDE. Later volgen vormingen in verschillende steden door deskundigen van de andere organisaties (zie affiche met voorlopig programma op de achterpagina).

Praktijktest discriminatie op de woningmarkt

In het pas verschenen jaarverslag 2015 van Unia wordt ook gepleit om praktijktesten toe te passen op de woningmarkt.

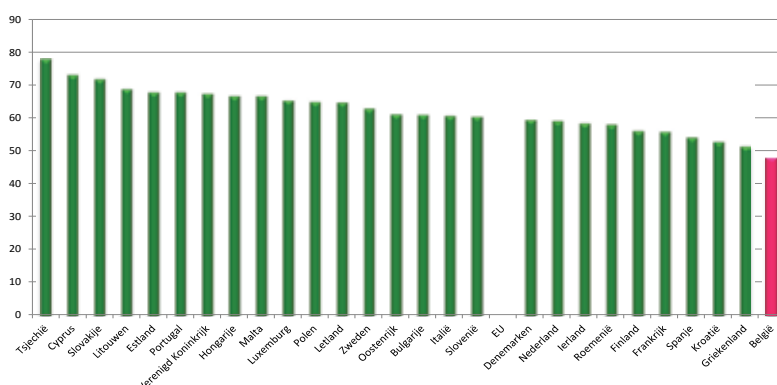
Zoals in 2014 bleek uit de 'Diversiteitsbarometer Huisvesting' van Unia heerst op de private woningmarkt een verontrustend klimaat van discriminatie. Mensen met een migratieachtergrond of met een uitkering worden structureel uitgesloten in hun zoektocht naar een woning. Vastgoedmakelaars lijken goed op de hoogte van de antidiscriminatiewetgeving, maar verschuilen zich achter verhuurders die geen huurders met een migratieachtergrond of met een uitkering willen.

Hoe flagrant die discriminatie soms ook is, ze blijft moeilijk te bewijzen. Eigenaars of vastgoedkantoren zetten zelden op papier of op mail dat ze een potentiële huurder weigeren vanwege zijn huidskleur, afkomst of geloofsovertuiging. Unia vindt het positief dat de sector inspanningen doet om zichzelf te reguleren. Het blijft vastgoedkantoren aanspreken over het wettelijke kader waarbinnen ze moeten handelen.

Maar zoals dit jaar opnieuw blijkt uit de meldingen, wordt met die zachte aanpak weinig vooruitgang geboekt. Unia pleit er nogmaals voor om de wooninspectie bevoegd te maken voor inbreuken op de antidiscriminatiewetgeving en om haar toe te laten om praktijktesten te gebruiken, als een effectieve manier om discriminatie op de woningmarkt te bestrijden.

Bron: jaarverslag UNIA 2015 (juni 2016).

WERKZAAMHEID VAN PERSONEN GEBOREN BUITEN DE EU-24 (2014)

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Grote Steenweg 91
2600 Berchem
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11,
Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart
boven Hard, FOV, United for Intercul-
tural Action en #Praktijktestennu!

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u
weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van
Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht
op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.jobdiscriminatie.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand
financieel ondersteunen? Stort een
gift op ons rekeningnummer
000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar
ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis
Campagnebrief van Hand in Hand. We
denken dat dit nog steeds nuttig is in
deze digitale tijden, ook omwille van de
oververzadiging van het e-mailverkeer.
In de Campagnebrief gaan we ook iets
dieper in op onze thema's en campag-
nes dan in de korte berichten die we
via e-mail versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort
op de bal, laat ons dan uw e-mailadres
weten en we bezorgen u voortaan ook
ons e-zine met regelmatige campagne-
oproepen. Of wil u liever geen papieren
Campagnebrief meer, maar enkel
digitale berichten, laat ons dan zeker
ook iets weten. Vergeet ook niet om
eventuele adreswijzigingen door te
geven, waarvoor dank.

STOP DISCRIMINATIE!
#praktijktestennu

**KOM NAAR
ONZE INFO-
SESSIES!**

Wat is discriminatie? Hoe kan je dit op de arbeidsmarkt en huurmarkt herkennen? Wat kan er tegen gedaan worden? Wat zijn praktijktesten? Waarom is het belangrijk hiervoor te strijden? Het platform praktijktestennu organiseert hier een aantal informatiesessies rond in diverse steden. Hieronder vind je een overzicht van de verschillende momenten:

**21 JUNI: TURNHOUT, SOLIDE
IN SAMENWERKING MET HAND IN HAND**
contactpersoon: marius@anti-racisme.be,
tel. 032811505

25 JUNI: ANTWERPEN, SAMENLEVINGSOPBOUW
contactpersoon: mohamed.elmajjoudi@samenlevingsopbouw.be, tel. 0473853653

5 OKTOBER: ANTWERPEN, KIFKIF VZW
contactpersoon: jihaad@kifkif.be, tel. 03/667.69.33

Praktijktestennu is een samenwerking van het Minderhedenforum, KifKif, Ella vzw, Vlaamse Jeugdraad, Uit de Marge, Samenlevingsopbouw Stad Antwerpen, Hand in Hand, Samenlevingsopbouw Provincie Antwerpen, Vlaams huurdersplatform en Movement X.

Meer info vind je op onze website (<http://www.jobdiscriminatie.be/praktijktestennu-o>) of de facebook-pagina.

Vrijwilligers gezocht

Hand in Hand is steeds op zoek naar vrijwilligers, zowel voor de landelijke werking als om lokaal een steentje bij te dragen.

De mogelijkheden zijn legio, variërende van administratieve taken op het secretariaat tot het opstarten van een lokale werking tegen racisme. Medewerking aan onze campagnes kan vele vormen aannemen. Je tijdsinvestering kan je zelf bepalen.

Contacteer het secretariaat of surf naar www.anti-racisme.be en klik op **Doel Mee**.